

R. E. M. ember, avagy alfaállapotok, álomfázisok, áthallások...

Bartus Ferenc *Rapid Eye Movement* című kiállítása nyomán

Horváth Endre Galéria, Balassagyarmat, 2017. III. 3. – IV. 27.

NAGY ZOPÁN

Emlékfeltárások, másvilág-fixálások? Az alvásban élés szintjeinek kibontása, szokatlan (gyakran ismeretlen) színskálák „szintaxisokká” alakulása, kifordítása, az elme gyümölcsvelőrétegeinek burkokon, áttetsző lebenyeken való átpréselése? Magzatlétek, archaikus életképek, kiszakadt, lüktető köldökszinór-képződmények ecsetkezeléses színdarabokká varázslása, rendezése?

Folytassuk a „kezdeteknél”. Most mindenki alszik. Együtt alszunk mindannyian. Egy Nagy Álom egyik fázisában alszunk. Mind. Annyian. Ehhez nem szokunk hozzá, vagy csupán nem tudatosítottuk, most mégis ez történik. Ezt választottuk, mielőtt tudtunk volna róla... Jegyezzünk meg egy képet (bárhonnan, nem feltétlen ebből a térből, nem feltétlenül Bartus Ferenc festményei közül, de miért is ne), és hunyjuk le szemünket 7 másodpercre...

Paradox hypnoid fázisban, elalvás előtt tömeges vizuális kép jelenik meg, de a „beteg” még a külvilág ingereit is felfogja, és a kétféle eredményt egymással keveri (hypnagoghallucinatio)... Narkolepszia állapotában gyakoriak az élénk, álomszerű percepciók, melyek az elalvás idején jelentkeznek. E percepciók, gyakran, ijesztő szituációkat hordoznak, amelyeket a „beteg” valódinak tart, és amelyek látási, tapintási, hallási hallucinációkat tartalmaznak... Mi pedig most („egész-ségünknek” hála): hallgassunk bele a színek zöngéinek összetett morajsuttogásába!

A férfi, álmában: a fiú álmában járt, akinek álmában: a Hét Homunculus járta a vidéket. Az intim szférákba is benéztek... Éjjeli padlásszobaneszek, mocorgások, karmolásások, hehegések: akár a kis nyestek, nyusztok, nyüszitők, démongúzők, hermenyének surranásai... A jelenésemerkék bőre alól az Uroborosz-jel világított, s folyamatosan kaparászták-dézsálmáltak fő eledelüket: a templomi vörös téglát és a sötétpiros terméskövet, hevesen szírpantva a reszelékeket... De a szomszéd helyiségben, az eltűnt festő „maradványaiból”, például a világos vörös permanent akrillból vagy még inkább: a caputmortuumvioletmarsból is szívesen szürcsöltek...

Titanium dioxid... A szomszéd szobában lakó (Bartus nevű) festő alteregója gyakran emlegette az égkék diszperzió- majd a smaragdzöld rézkomplex származékok örömteli beszippantását, de a kiválasztott kövek, ásványok megszállott-meghitt simogatótását is örömmel művelte...

A sajátos befelé figyelések által, mint tudjuk, az egyéni csatornák és a kollektív tudattalan folyosói egyaránt egymásba nyílnak... Az általunk „Idegen”-ként definiált lények, erők vagy érzések: itt rezegnek körülöttünk, bennünk. Átjárnak, ki- és betekintenek. A költő is éppen „éber” alfaállapotban képz(e)l ődik. A „jelenlévés” egyik paradoxona: az egyidejű itt- és máshol levés (szimultán) utazástípusa, amely mindennapos gyakorlattá válhat, ha van szenzibilis „táptalaj-otthona”...

A bábjátékost egy bábjátékos mozgatja. A Nagy Bábjátékos egyik bábjátékos fiának bábjátékosa... Egy fogfájós farkasban élő (deresre dermedő) nyúl – egy hatalmas nyúlban élő farkas belső nyula – feszülten füle: vasárnapra vihar várható...

BARTUS FERENC:
A hajszobrász, 2016,
olaj, vásznon, 145x120 cm

BARTUS FERENC:
Bábosok, 2016,
olaj, vásznon, 145x120 cm